

Ricsei Balázs (Barabás 1926 – Gyomaendrőd 1998)

A gazdálkodó apa és iparos családból származó édesanya első szülötte volt a négy gyermekes családban. A három fiú és az utolsónak született Valika is tanári diplomát szerzett. Barabáson nem volt óvoda, ennek ellenére Balázs 5 éves korában remekül meg tanult olvasni a Biblia útján. Apjuk köztisztviselőként álló, elismert ember volt, aki Barabás utolsó bírója volt.

Balázs az elemi Barabáson, a négy polgárit Dombrádon végezte, kitűnő eredménnyel.

A biblia egész életére mindennapos olvasmánya és életkalauza lett.

Nevelői által rendkívüli képességűnek megismert fiú az országos hírű református tanítóképzőbe, Sárospatakra került.

1941-től 45-ig Legátusként Telkibányán tevékenykedett. Kántori oklevelet is szerzett, cserkész csapatvezető is volt. Tanítóskodását Somsálybányán kezdte.

1948-50 között katonai szolgálatot teljesített. Jutalmul tiszti iskolába kívánták előjárói irányítani. A sok agítálás ellenére is viszolygott a lehetőségtől.

1945-ben Budapesten megismerkedett egy tanfolyamon Szabó Emma tanítónővel, akivel házasságot kötött. Így tudott megszabadulni a tervezett tiszti pályától, mert „... menyasszonyom, Emmuska, falusi éltre vágyik” ... írta indoklásul.

Debrecen mellett Magyar-tanyán kezdték meg példás oktató-nevelő munkájukat. Első gyermekük: Anikó is ott született.

Kiváló munkája elismeréséül 25 évesen Hajdúnánás fiú iskolájába helyezték igazgatónak. Ott szervezte meg a haladó szellemű Bocskai Kört. Érdeklődési területe: irodalom, politika, pszichológia, filozófia, szociológia, színházi élet volt.

Az 56-os forradalmi események során a volt községi párttitkárt a forradalmi tanács elnökének, őt pedig a titkárának választották meg. (Az elnök bántódás nélkül megúszta, Balázst előbb dicséretben részesítették a nyugalom megőrzésében játszott fontos szerepéért, majd 1957. februárjában letartóztatták. Kálváriája: Debrecen, Kistarcsa, Márianosztra, Mélykút volt. A mezőgazdaságban dolgoztatták, olyan jeles egyének társaságában, mint Zelk Zoltán a költő.

1958-ban elnöki tanácsi kegyelemmel szabadult, de pedagógiai pályára nem léphetett. Felesége az Endrődről elűzött Dienes Izráne Zlehovszky Margit tanítónővel állást cserélt, s így kerültek Endrődre. Balázs fizikai munkában

helyezkedett el. Vácott, Debrecenben, Bokodon, Oroszlányban kubikos munkát végzett vasútépítésnél.

1962-ben rehabilitálták. Endrődön orosz nyelv tanítását bízták rá, mivel orosz nyelvből már fogsága előtt vörös diplomát szerzett. Csodálatos szorgalmának és rendkívüli nyelvérzékének köszönhetően angol, francia, német, orosz és eszperantóul beszélt anyanyelvén kívül.

A fogság nagyon megviselte idegeit, zárkózott lett. Tehetségét megismerve, az oktatásügy eszperantó és élő idegen nyelv tanfolyamok vezetésével bízta meg. Pesten, Szegeden, Nyíregyházán, Gyulán. Békéscsabán, sőt Bécsben is tanított.

Legfőbb emberi értékei a becsületesség, a tudás és az emberség voltak!

Tanítási óráin sok értékes - az akkori tankönyvekben nem közölt - kultúraanyagot is ismertetett tanítványaiával. Tantestületi gyűléseken, továbbképzéseken gyakran került szembe a hivatalos iskolavezetéssel. Nem egyszer komoly figyelmeztetésben, megintésben részesült, mivel a hivatalos oktatási és nevelési elvekkel ellentétes gondolatoknak adott hangot.

Iskolai ünnepeken - pedagógus napok, nőnapok alkalmával - remek művészi produkciókkal járult hozzá a műsorok színvonalának emeléséhez.

Kedvenc időtöltése a fürdés, az úszás volt.

62 évesen, 1988-ban ment nyugdíjba. Nyugdíjasként Hunyán és a helyi Mezőgazdasági Szakközép Iskolában német nyelvoktatásában segített sikeresen. Második lánya, Edit (Cs. Nagyné) a helyi gimnázium történelem szakos tanára. Hat unokája tette napfényessé rohamos gyorsasággal bekövetkezett öregedését. Mellé még finn nyelv tanulásába is belekezdett.

Két éve Arany Diplomában részesült.

Kiváló elméje egyre fáradtabb lett, minsűrűbben kihagyott, elhatalmasodott felette a feledés. Félévi leépülés után agyinfarktus vetett véget áldásos, fáradhatatlan életének.

Tisztelettel és kegyelettel gondolunk Rád, a még élő kartársaid, a Rózsahegyi Kálmán Ált. Iskola és Diákotthon dolgozói. Hálásan emlékeznek Rád tanítványaid szülei. Értékes munkádat ez úton köszönik meg volt tanítványaid, kik közül még Mexikóból is érkezett részvétlívrat. Szomorú szívvel köszön el Tőled a Magyar Demokrata Fórum Gyomaendrődi Szervezete.

Legyen áldott az emléked, és nyugalmas végső álmod! Pihentessen az a tudat, hogy munkád benne van a település fejlődésében, és hogy életed értékes génjei tovább élnek gyermekeid, unokáid értékes, boldog életében az idők végezetéig.

Isten veled!